

dr hab. Katarzyna Roszewska, prof. UKSW
dr Agnieszka Dudzińska
Maria Libura
Centrum Badań Nad Niepełnosprawnością
www.cbnn.pl

Warszawa, 4.05.2021

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

Zwracamy się z prośbą o umożliwienie jak najszybszego szczepienia przeciw SAR-COV2 wszystkich dzieci z niepełnosprawnościami w grupach wiekowych, dla których dopuszczono stosowanie odpowiednich szczepionek przeciwko COVID-19, a więc o potraktowanie ich jako grupy priorytetowej, wymagającej bezzwłocznego zaszczepienia ze względu na podwyższone ryzyko. Prosimy o przyjęcie jako zasady szybkiej ścieżki dla tej grupy w przypadku decyzji EMA o pozytywnej rekomendacji rozszerzającej zakres stosowania wspomnianych preparatów.

Do zapewnienia **szczególnej opieki zdrowotnej osobom niepełnosprawnym** zobowiązuje władze publiczne Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 68 ust. 3).

Do priorytetowego traktowania w dostępie doświadczeń opieki zdrowotnej dzieci z niepełnosprawnościami uprawnione są ponadto na podstawie art. 47c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 z późn. zm.). Ustawa ta zapewnia im **dostęp do świadczeń poza kolejnością** (dzieci objęte rządowym programem „Za życiem”, a także ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji).

Art. 57 ust. 2 pkt 14 tej ustawy uprawnia ponadto te dzieci do korzystania z ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych **bez skierowania**.

Pozwalamy sobie przypomnieć, że dzieci w wieku do lat 18, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, uzyskały wskazane uprawnienia na

podstawie art. 18 pkt 2 i pkt 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. poz. 1860). Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 roku, jest jednym ze sztafardowych dokumentów programowych rządu Prawa i Sprawiedliwości.

Z kolei pozostałe wymienione dzieci, a więc dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie z odpowiednimi wskazaniem oraz dzieci z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, uzyskały powyższe uprawnienia dzięki strajkowi okupacyjnemu osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w budynku Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniach 18.04-27.05.2018 roku. W wyniku ustaleń z protestującymi uchwalono wtedy ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1532 z późn. zm.) oraz ustawę z dnia 9 maja 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności (Dz. U. poz. 932). Zarówno Pan Premier, jak i inni przedstawiciele rządu Prawa i Sprawiedliwości zapewniali wówczas o swojej solidarności i wrażliwości na szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Wreszcie, również w przyjętej niedawno Strategii na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 (uchwała nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r., M. P. z 2021 r. poz. 218) zdrowie jest jednym z ośmiu priorytetów.

Ogłaszając tę Strategię podczas konferencji niespełna trzy miesiące temu Pan Premier mówił:

„Cała strategia to inwestycja w dobro wspólne. Właśnie tak postrzegam pomoc dla osób z niepełnosprawnościami. Kierujemy się zasadą wspierania tych, którzy tej pomocy najbardziej potrzebują.”

Jest więc dla nas niemiłą niespodzianką, że w Narodowym Programie Szczepień nie uwzględniono konieczności priorytetowego zaszczepienia osób z niepełnosprawnościami. Niezrozumiałym jest fakt, że mimo licznych naukowych dowodów, potwierdzających zwiększone ryzyko ciężkiego przebiegu, hospitalizacji, powikłań i zgonu wskutek zakażenia wirusem SAR-COV2 wśród osób z niepełnosprawnościami, rząd nie zmienił harmonogramu szczepień tak, by zgodnie ze zgromadzoną w pandemii wiedzą naukową osoby z niepełnosprawnościami były traktowane jako grupa priorytetowa na równi z osobami 60+.

Apelujemy o skorygowanie tego błędu poprzez uwzględnienie w programie szczepień niepełnosprawności wśród dzieci jako wskazania do priorytetowego dostępu do szczepień na najwcześniejszym możliwym etapie planowania szczepień dla nastolatków i młodszych dzieci.

Proponujemy, tak jak proponowaliśmy w przypadku osób dorosłych, by ścieżka postępowania obejmowała wizytę lekarską w celu przedłożenia orzeczenia o niepełnosprawności oraz zarejestrowania przez lekarza lub personel pomocniczy - w czasie tej samej wizyty - jak najwcześniejszego (*na cito*) terminu szczepienia w pobliżu miejsca zamieszkania dziecka.

Mając na uwadze fakt, że pan minister Michał Dworczyk, Pełnomocnik Rządu ds. Szczepień, na spotkaniu z nami w dniu 30.05.2021 dysponował nietrafnymi informacjami o liczbie dorosłych osób z niepełnosprawnościami w różnych kategoriach wieku, prosimy o uwzględnienie poniższej informacji.

Zgodnie z danymi MRiPS za IV kwartał 2020¹ w Polsce jest **49 609** dzieci w wieku 0-3 lat z orzeczeniem o niepełnosprawności. W grupie dzieci w wieku 4-7 lat jest to **63 817** osób, a w wieku 8-16 lat – **105 403** osoby. Natomiast liczbę osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności **w wieku 16-18 lat** należy szacować w oparciu o dostępne dane z systemu EKSMOoN na ok. **58 tys. osób** (w tym ok. 11 tys. ze stopniem znacznym i ok. 29 tys. ze stopniem umiarkowanym). Dokładniejszymi danymi orzecznictwem dysponuje Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, nadzorujący system EKSMOoN.

Z poważaniem,

dr hab. Katarzyna Roszewska, prof. UKSW

dr Agnieszka Dudzińska

Maria Libura

---

¹ <http://niepelnosprawni.gov.pl/p,164,orzekanie-o-niepelnosprawnosci-i-stopniu-niepelnosprawnosci-statystyki>